

Homílie III.

Miron Kerul-Kmec

Miron Kerul'-Kmec

**HOMÍLIE
III.**

2023

© Miron Keruľ-Kmec

Imprimatur:

Mons. ThDr. Ján Babjak SJ, PhD.

prešovský eparcha

j. č. 712/2005 - Prešov

Nihil obstat:

PaedDr. František Dancák

Homiletická komunikácia je komunikáciou, ktorá reflektuje hodnoty a človeka vyvádza z uzavretosti vo sfére osobných obmedzených záujmov a orientuje ho smerom k priestoru lásky, v ktorom človek ako slobodný tvor je povolaný žiť. Z uvedeného vyplýva, že homiletická komunikácia predstavuje nenahraditeľný príspevok k ľudsky autentickému jestvovaniu.

Demokratická komunikácia bez úcta k hodnotám sa ľahko premieňa na zjavný alebo kamuflovaný totalizmus. Dnešné ľudské spoločenstvo, ktoré je budované na „vedotechnickom“ myslení, je často ohrozované redukcionistickým myslením, a preto jeho obohacovanie duchovným rozmerom ľudského srdca a jeho povolaním k Božej láske nadobúda na aktuálnosti. V tejto súvislosti je veľmi významné kresťanské poslanstvo, ktoré jasne vyjadruje, že druhý človek nepredstavuje hrozbu, ale komunikácia s ním ako s blížnym nám dáva príležitosť k plnej realizácii ľudskej slobody.

Život človeka si vyžaduje sebaohraničovanie, ktorého podstata spočíva v orientácii na dobro. Morálny relativizmus prináša to, čo nie je dobro a čo je proti životu - vraždy, genocídy, neľudské podmienky, otroctvo, kupčenie so ženami, vykorisťovanie detí apod. Bol to komunizmus, ktorý slobodu sľuboval celému ľudstvu, ale v skutočnosti zotročil celé národy. Takto ľudstvo prišlo k ďalšej historickej skúsenosti, v ktorej sa znovu potvrdilo, že sloboda bez pravdy stráca svoj obsah. Ak má byť sloboda človeku na úžitok, musí to byť sloboda zodpovedná, ktorá reflektuje celok, ako nás o tom poučuje samotný Spasiteľ: „Ja som cesta, pravda a život.“ (Jn 14,6).

o. doc. PhDr. Pavol Dancák, PhD.

Svätá a veľká nedeľa Paschy

Jn 1, 1-17

AI Čím to je, že dnešná nedeľa má takú slávnostnú atmosféru? Čím to je, že na našich tvárach zreteľne vidieť radosť. Čo spôsobilo výnimočnosť tohto dňa?

KE Odpoveď pozná každý z nás. To všetko vyvolala nádherná veľkonočná správa: „Kristus slávne vstal z mŕtvych!“

DI Dokonca aj tí, ktorí sú vzdialení od Boha a Cirkvi podliehajú tejto veľkonočnej radosi a oslavujú ju spolu s nami. Aj keď sa pokúšajú dať tejto oslave rôzny obsah a rôzne pomenovania, predsa cítia, že za tým všetkým sa skrýva tajomstvo, ktorého sa síce ešte nezmocnili, ale cítia jeho mocný vplyv. Je na nás, aby sme im odkryli toto tajomstvo Veľkej noci, aby sa raz pridali k našej radosnej oslave vzkriesenia.

PAR Pani Arsenjevna rozpráva o svojom zážitku z doby, keď sa ocitla vo väzení tajnej polície v Moskve.

Raz večer mi šepkala moja spoluväzenkyňa v cele: „Viete, čo je zajtra? Zajtra je Veľká noc.“

„Už Veľká noc?“ povzdychla som si. „Veľká noc prináša radosť celému ľudstvu. Iba my sme z tejto radosi vylúčené.“ Beznádejne som sa prechádzala po cele. Skľučujúce ticho zrazu prerušil hlasný výkrik: „Christos voskrese!“

„Kto sa opovážil zvolať veľkonočný pozdrav?“ kričali dozorcovia.

Pozrela som sa na svoju družku. Jej oči žiarili na bledej tvári. Z každej cely sa začala ozývať odpoveď: „Voistinu voskrese!“ Strážcovia boli bezradní. Vrhli sa na mladé dievča a odvliekli ju so sebou. Po štyroch dňoch sa vrátila do cely. Tvár mala zúboženú a vychudnutú. Veľkú noc musela stráviť v zime a o hlade.

„Predsa sa mi podarilo oznámiť veľkonočné posolstvo. Všetko ostatné nie je dôležité,“ povedala s lesknúcimi očami.¹

MY My nie sme vo väzení. Nie sme pod dozorom stráža. My môžeme slobodne oznámiť tým, ktorí sú vzdialení od Boha veľkonočné

1 STANČEK, L.: *Slovo kvasom*. Spišská Kapitula – Spišské Podhradie : Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka, 2000, s. 104.

posolstvo. Poviete si: „Nuž, bude to trochu čudné, veď všetci predsa vedia, že je Pascha.“ Áno, všetci to vedia, lebo je to zaznačené v kalendári. Veď v piatok bol deň pracovného pokoja a je ním aj veľkonočný pondelok. Všetci vedia, že je Veľká noc... Ale radostné posolstvo Veľkej noci máme zvestovať celkom zvláštnym spôsobom. Stichira z utierne nám dáva jednoznačnú radu:

„Je vzkriesenia deň! Všetci radostne jasajme, druh druhu objímajme, bratmi sa nazývajte. Pre Vzkriesenie odpusťme nepriateľom a takto zaspievajte: Kristus slávne vstal z mŕtvych. Smrťou smrť premohol a tým, čo sú v hrobach život daroval.“

Hľa návod, ako zvestovať tým, ktorí sú vzdialení od Boha, veľkonočné posolstvo. Ak ten, čo je okolo mňa, pocíti moju lásku, pocíti moju bratskú lásku, pocíti, že dnešný deň roztápa krivdy, ktoré zapríčinil, vtedy ten, čo je okolo mňa, bude vedieť, čo je Veľká noc, čo pre nás znamená vzkriesený Kristus a aký nádherný a radostný život je tých, čo za ním kráčajú.

ADE Nech nás teda Vzkriesený posilní, aby sme mali odvahu nasledovať túto radu a zvestovať veľkonočné posolstvo všetkým, ktorí sú vzdialení od Boha i Cirkvi.

Pondelok Svetlého týždňa

Jn 1, 18-28

AI Už druhý deň pokračujeme v oslave slávneho Kristovho vzkriesenia. A nie sme sami. Pripájajú sa k nám aj tí, ktorí hovoria, že neveria v Boha. No atmosféra Veľkej noci ich vedie k tomu, aby sa pridali k našej oslave. Hoci si volia formy, ktoré nemajú nič spoločné s kresťanstvom, aj tak sa nechtiac potvrdzujú veľkosť i dôležitosť týchto sviatkov.

Aj z tohto dôvodu sa nás dnes môže zmocniť radosť i vďačnosť za dar viery, ktorý sme dostali a ktorý nás vedie k jasavému: „Christos voskrese!“

KE Človek v akomto duchovnom rozpoložení je otvorený pre šľachetné túžby a vnímavý pre nadprirodzené skutočnosti. Cirkev preto pre nás zámerne vyberá úryvok z evanjelia podľa svätého Jána, ktorý nám sprostredkováva svedectvo svätého Jána Krstiteľa. Robí tak preto, aby nás nadchla pre hlbšie poznávanie Krista, ktoré vedie ešte k silnejšej i radostnejšej viere.

DI Svätý Ján Krstiteľ svojím účinkovaním vzbudil veľký záujem. Mnoho ľudí začalo uvažovať, či práve on nie je tým prisľúbeným Mesiášom, ktorého očakával celý židovský ľud. Židia z Jeruzalema preto k nemu poslali poslov, aby sa ho na to otvorene spýtali. Svätý Ján Krstiteľ odhalil svoje pravé poslanie a zvestoval príchod Mesiáša. V jeho svedectve však zaznela aj neprijemná výčitka: „Medzi vami stojí ten, ktorého nepoznáte“ (Jn 1, 26). Táto výčitka nebola určená len poslom, ale aj farizejom, ktorí ich poslali. Táto výčitka mohla byť rovnako určená Ježišovým rodákom v Nazarete, učeníkom, ktorí ho opustili po eucharistickej reči po zázračnom rozmnožení chleba (porov. Jn 6, 60) i samotným apoštolom, ktorí sa po Ježišovom zajatí rozutekali. Táto výčitka je dnes určená nám, lebo i v našom živote sú situácie, kedy sa nedávame viest' vierou, ale múdrosťou tohto sveta, ktorá je tak odlišná od pravej múdrosti, od pravdy, ktorú nám zvestoval Kristus.

PAR Cirkev dnes využíva naše radostné duchovné rozpoloženia i zápal pre Boha, aby nás pozvala na cestu väčšieho prehĺbenia našej viery. Pozýva nás k poznávaniu Ježiša Krista. Volá nás, aby sme za-

túžili vymeniť detské poznanie Krista, ktoré sme nadobudli ešte z hodín náboženstva, za poznanie zrelé, dospelé a čo najplnejšie.

Stačí k tomu tak málo. Stačí len s otvoreným srdcom často otvárať Sväté písmo a čítať Svätým Duchom inšpirované texty, ktoré nám prinášajú poznanie Ježiša Krista. Vedú nás k uvažovaniu nad Božou múdrosťou a postupne budeme schopní nachádzať tajomné Božie pôsobenie vo všetkých situáciách, do ktorých nás život zavedie.

Túto výzvu umocňuje aj obrad po dnešnej svätej liturgii, keď vyjdeme z chrámu, aby sme ho dookola obišli. Táto obchádzka okolo chrámu symbolizuje naše putovanie životom a je štyrikrát prerušené tým, že zastaneme, aby sme si vypočuli čítanie zo svätého evanjelia, na znak toho, že na tomto našom putovaní životom máme sa posilňovať Božím slovom, ktoré nám ukazuje správny smer.

MY V izbe istého mládenca to ale vyzeralo! Na stenách boli bez ladu a skladu plagáty, nepekne výstrižky z časopisov a pár fotografií s nízkou umeleckou hodnotou.

Jedného dňa ho navštívil jeho strýko, aktívny umelec. Bol smutný, keď to všetko videl, ale nepovedal nič. O niekoľko dní poslal svojmu synovcovi krásny obraz, skutočne umelecké dielo. Ten, aby mohol obraz zavesiť na stenu, musel strhnúť niekoľko obrázkov a fotografií.

Zdalo sa, akoby od toho času zavládol v izbe iný, čistejší vzduch. Zo stien zmizli ďalšie plagáty a obrázky. K tomu novému krásnemu obrazu sa vôbec nehodili.

Keď začneme čítať Sväté písmo, je veľmi pravdepodobné, že tiež z našich „stien“ to alebo ono zmizne. Hlbšie poznanie Krista prehĺbi našu vieru, povedie nás k správnejším životným rozhodnutiam a tak i pravdivejšiemu a radikálnejšiemu vydávaniu svedectva o Zmŕtvychvstalom.

ADE Ak prijmeme toto pozvanie, ktoré vzišlo z nášho dnešného uvažovania, budúca Pascha bude pre nás ešte radostnejšia a možno práve skrze naše svedectvo sa k našej oslave pripojí mnoho z tých, ktorí dnes ešte Krista nepoznajú.

Utorok Svetlého týždňa

Lk 24, 12-35

AI Istá pani sa delila so svojimi zážitkami z púte do Svätej zeme. Na konci svojho rozprávania povzdychla: „Bolo to úžasné byť na tých miestach, ktoré poznáme zo Svätého písma. Ale bolo by ešte úžasnejšie, keby sme sa mohli preniesť do Ježišovej doby, pozerat' na neho, počúvať jeho slová, klaňať sa mu...“

Táto predstava nie je cudzia nikomu z nás. Spájame ju s presvedčením, že takýto osobný kontakt so Spasiteľom, by spôsobil veľký vzrast našej viery.

KE Svätý evanjelista Lukáš nám však vyvracia túto našu predstavu rozprávaním o emauzských učeníkoch.

DI Oni mali zážitok osobného kontaktu s Ježišom Kristom. Sprevádzali ho na jeho cestách, načúvali jeho slovám i proroctvám o umučení a vzkriesení. Počuli dokonca i svedectvo žien, ktoré tvrdili, že ho videli živého – vzkrieseného. No napriek tomu utekajú z Jeruzalema so srdcom smutným a plným beznádeje. Osobný kontakt s Ježišom Kristom im k viere v trpiaceho a vzkrieseného Vykupiteľa nestačil.

PAR Vzkriesený Kristus sa pripája k týmto pútnikom. Nadväzuje dialóg. Pýta sa, celé hodiny trepezlivo vysvetľuje texty Písma, necháva sa pozvať k stolu a konečne pri lámaní chleba sa im dáva spoznať.

Mohol zvolit' iný spôsob. Mohol sa im zjavit' v celej svojej sláve. On však volí iný spôsob – zdĺhavý a pokorný. Ježiš Kristus však pozná človeka. Vie, že priblížiť sa k nemu tak, aby sa získala jeho dôvera a láska, vyžaduje pokoru a skromnosť. Ani po vzkriesení neopúšťa tento svoj štýl „získavania“ ľudí.

Takýmto spôsobom sa pripája i k nám na našej životnej púti. Prihovára sa k nám cez rady rodičov, vysvetľovanie kňazov a učiteľov, chce zapáliť naše srdce skrze svedectvo priateľa. Nenúti... Čaká, kým sa rozhorí naše srdce, kým prejavíme o neho záujem, kým nezvoláme: „Zostaň s nami, lebo sa zvečerieva...“ (Lk 24, 29).

MY Otec A. Hlinka rozpráva:

Bolo to pred niekoľkými rokmi... Vo všedný deň ráno o siedmej. Sedeli sme okolo stola: otec, matka, stará matka, dvaja synovia (21 a

18), dve dcéry (19 a 14), ešte jeden hosť a ja. Prv než sa začalo jesť, otec vzal Sväté písmo a odovzdal ho matke - v ten deň bol rad na nej. Prečítala niekoľko veršov, pridala krátke vysvetlenie a improvizovala rannú modlitbu, ktorú ostatní potvrdili obvyklým „Amen“.

Všetko to trvalo asi päť minút. Robia to každé ráno - úprimne, jednoducho, presvedčivo a rozumne. Všetci. Aj deti. Ale čo je dôležité, postoj presvedčeného kresťana neprežívajú iba v rodinnom kruhu, kde si to nevyžaduje veľa odvahy, ale aj v škole, v kruhu mladých ľudí a kolegov v práci. Rodičia mi rozprávali, ako sa ich deti snažia sprostredkovať svojim priateľom Kristovo poslanstvo. Iba mladší syn má vraj ešte ťažkosti, ale rodina trpezlivo vyčkáva, kým sa i jemu otvoria oči pre hodnoty kresťanského života a vznešenosť apoštolátu.²

Povedzte, je možné minúť sa s Kristom, ak budeme nasledovať príklad tejto rodiny?

ADE Zaiste by bolo nádherné preniesť sa v čase do Ježišovej doby, aby sme mu mohli padnúť k nohám a klaňať sa mu. No oveľa nádhernejšie je adorať Spasiteľa v tých mnohorakých okamihoch dňa, kedy sa k nám na našej životnej púti pripája, vysvetľuje, povzbudzuje a ticho pozýva...

2 MATEJE, A. H.: *Ozvena Slova 1*. Zagreb : Grafički zavod LOGOS, 1985, s. 760.

Nedeľa o Tomášovi

Jn 20, 19-31

AI Nie je medzi nami taký človek, ktorý by nezažil sklamanie, ktorý by nebol obeťou nejakého porušeného sľubu alebo zrady. Život často prináša takéto bolestivé skúsenosti. Výsledkom je opatrnosť a niekedy aj nedôvera k ľuďom i veciam, ktoré nepoznáme. Tu sa rodia pochybnosti. Niektoré informácie si najprv viackrát preveríme, než podľa nich začneme konať. Pochybnosť sa pre nás takto stáva ochranou pred nečestným úmyslom či konaním druhých.

V duchovnej oblasti však vnímame pochybnosť ako niečo zlé a nesprávne. Pochybnosť takou aj je, ak nehľadáme pravdu, ak ostávame v stave pochybovania.

KE V duchovnom živote nie je ani tak dôležité, či máme alebo nemáme pochybnosti. Dôležité je však to, čo robíme, keď sa objavia pochybnosti o Bohu, o Kristovi, o Cirkvi.

DI Dnešné evanjelium nám rozpráva o pochybnostiach apoštola Tomáša. Neprijal svedectvo ostatných apoštolov o stretnutí so vzkrieseným Ježišom Kristom. Neodmietol Ježiša Krista. Poznal ho a nasledoval ho. Vzdal sa svojho predošlého života, aby mohol byť s ním. Smrť Majstra ním však otriasla. Nebol schopný prijať správu o zmŕtvychvstaní. Jeho srdce bolo naplnené pochybnosťami a preto žiadal dôkaz. Dostal ho. A tento dôkaz odohnal jeho pochybnosti a vyústil do zvolania: „Pán môj a Boh môj!“ (Jn 20, 28).

Pochybnosti sú neraz cestou, ktorou musíme prejsť, aby sme odkryli zmysel Božieho slova. Pochybnosti sú na začiatku prehĺbenia viery. Pochybnosti neraz vyústia do plnej dôvery v Božiu prozreteľnosť. Ak hľadáme odpoveď na pochybnosti, ktoré sa dotknú nášho duchovného života, tak sú pre nás požehnaním, pretože nás nútia urobiť v živote viery nejaký ten krok dopredu. Pochybnosti sú však aj skúškou, kedy sa má overiť naša viera.

PAR Známy a obľúbený dánsky kazateľ v Rezne Micheal Grünwald rozpráva, že poznal veľmi šťastnú rodinu, ktorá mala milú dcérku Evu. Jej tvár priam žiarila pôvabom a šťastím. Rodičia žili šťastní z jej krásy a miloty. Už päťročná bola taká bystrá a zrelá, že bola prijatá

spolu s väčšími deťmi na prvé sväté prijímanie. Lenže keď mala sedem rokov, ochorela. Bledla, chudla a jej krása navidomoči upadala. Zistilo sa, že ide o zhubnú chorobu: leukémiu. Eva dlho a bolestne umierala. Rodičia sa úpenlivo modlili za jej uzdravenie. Ale Ježiš mlčal k ich modlitbám. Zdalo sa im, že pohŕda ich modlitbou. A zatiaľ to bola tvrdá skúška viery. Napokon Eva zavrela svoje krásne oči navždy, zomrela. Po pohrebe sa matka vyslovila takto: „Odvtedy už nechodíme do kostola a vnútri v nás je všetko mŕtve.“

Neobstáli v tej skúške. Odpadli od Ježiša.³

MY Musíme byť pripravení, že v duchovnom živote sú chvíle, kedy sa cítime neisto, kedy sa nás zmocňujú pochybnosti rôzneho druhu. Bolo by veľmi nesprávne, keby sme tieto pochybnosti ignorovali, mávli nad nimi rukou a nezaujímali sa o to, k čomu nás chcú priviesť. Tento spôsob môže nakoniec viesť k takým dôsledkom, aké nastali u rodičov malej Evy. Správnou cestou je hľadanie pravdy. S pochybnosťami sa môžeme obrátiť na svojho duchovného otca, môžeme sa modliť za pochopenie pravdy, môžeme túto pravdu hľadať v Božom slove, katechizme... Pochybnosť priam núti k takejto duchovnej aktivite. Je to mnohokrát namáhavé hľadanie, ale stojí to za to...

ADE Nebojme sa teda chvíle, kedy pochybnosť vstúpi do nášho života. Ved' sme obklopení bratmi a sestrami, ktorí sú pripravení nám pomôcť. Je tu Cirkvev, ktorá nám môže dať na mnohé otázky správnu odpoveď. A je tu náš Spasiteľ, ktorý nás povzbudzuje rovnakými slovami, ako kedysi apoštolov: „A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta“ (Mt 28, 20). Amen.

3 VRABLEC, J.: *V službe Slova A. Rim*: SÚSCM, 1990, s. 199.

Nedel'a myronosičiek

Sk 6, 1-7

AI Vo veľkonočnom období nás sprevádzajú čítania zo Skutkov apoštolov. Je zaujímavé sledovať život prvého kresťanského spoločenstva v Jeruzalema, ako aj obrovský misijný rozmach Cirkvi.

KE Na druhej strane je veľmi poučné vnímať nebezpečenstvá, ktoré striedali na mladú Cirkev.

DI Boží nepriateľ – diabol – zaútočil na Cirkev najprv zvonku: Apoštoli Peter a Ján sa po uzdravení chromého ocitnú vo väzení a na druhý deň sú vypočúvaní a zastrašovaní veľradou (Sk 4, 1-22). O niečo neskôr sú uväznení všetci apoštoli. Znovu išlo o pokus veľrady umlčať hlásateľov evanjelia a vzkrieseného Ježiša Krista. Tento útok zvonka na mladú Cirkev bol však bez úspechu. Preto diabol zmenil taktiku. Zaútočil vo vnútri kresťanského spoločenstva. Najprv cez klamstvo manželov Ananiáša a Zafiry, ktorí sa snažili zatajiť časť peňazí, ktoré dostali za predaný pozemok. Pred týmto vírusom pokrytectva ochránil mladé spoločenstvo Boh zázračným spôsobom: Ananiáš a Zafira následkom svojho klamstva zomierajú.

Dnes nám sv. Lukáš rozpráva o druhom útoku, ktorý, aj keď sa zdá temer neškodný, môže spôsobiť veľké škody. Hovorí toto: „V tých dňoch, keď počet učeníkov rástol, Helenisti začali šomrať na Hebrejov, že pri každodennom obsluhovaní zanedbávajú ich vdovy“ (Sk 6, 1).

Jeruzalem bol v tom čase veľkým mestom. Centrum mesta bolo obývané Židmi, ktorí sa v Jeruzaleme narodili alebo sa dávnejšie prisťahovali z okolitých miest – sv. Lukáš ich nazýva Hebrejmi. Predmestia Jeruzalema obývali Židia, ktorí sa z diaspóry presťahovali do Jeruzalema. Zväčša rozprávali grécky a preto ich sv. Lukáš označuje ako Helenistov. Medzi týmito Židmi vládlo určité napätie, pretože „Hebreji“ sa vyvyšovali nad „Helenistmi“.

V prvej kresťanskej komunite boli však aj jedni aj druhí. Apoštoli vytvorili akúsi prvú charitu, ktorá sa zameriavala na núdznych, predovšetkým však na vdovy, ktoré mali v tej dobe veľmi ťažké postavenie. Boli odkázané na pomoc príbuzných. Ak ich nemali, žili vo veľkej

chudobe a núdzi. A práve im apoštoli z prostriedkov, ktoré dali zo svojho nadbytku druhí, zabezpečovali jedlo. Keď však počet kresťanov prudko narástol, začali problémy s distribúciou. Nebolo v silách apoštolov zabezpečiť túto službu rovnomerne v celom Jeruzaleme. Najviac sa to dotklo predmestí Jeruzalema – teda Helenistov. A tí začali šomrať...

Šomranie je dobrou pôdou, na ktorej rýchlo rastú jedovaté výhonky – podozrievanie, ohováranie, hnev, nenávisť i rozdelenie. Apoštoli toto nebezpečenstvo rýchlo spoznali a odstránili ho tým, že ustanovili diakonov, ktorí sa mali venovať tejto službe.

PAR Možno si teraz hovoríte: „Toto nám nie je neznáme. Máme svoje skúsenosti s týmto nebezpečenstvom...“ A máte pravdu. Nie je azda žiadne kresťanské spoločenstvo, farnosť, ktorá by nebola vystavená podobnému útoku. Mnohokrát ide o maličkosti, kvôli ktorým niekto začne šomrať...

Pozrite sa. V jednej farnosti urobili jednoduchú opravu starého oltára, čím nepatrne zmenili jeho rozmery. To však spôsobilo, že jedna sada oltárnych plachiet sa už nedala použiť. Veriaca, ktorá pred rokmi tieto plachty obetovala pre chrám, o tom však nevedela a tak usúdila, že cerkovníčka má niečo proti nej, keď nepoužíva jej plachty. Jej šomranie sa postupne rozšírilo i na kňaza a kurátorov. Najprv šomrala iba doma pred manželom, ale potom i pred príbuznými a priateľmi. Z dohadov sa stali tvrdenia a za krátky čas vo farnosti panovalo veľké napätie. Aj keď sa neskôr všetko vysvetlilo, toto šomranie nadhlo poznačilo mnohé vzťahy vo farnosti. A podobných príkladov by sme mohli uviesť neúrekom.

MY Ani naša farnosť nie je imúnna voči takémuto útoku nepriateľa. Keď však vieme o tomto nebezpečenstve, môžeme sa mu vyhnúť.

Ak vnímame nejaký nedostatok v živote farnosti, nemusíme šomrať – môžeme ponúknuť svoju pomoc na vyriešenie problému. Ak nás niečo mrzí, nemusíme šomrať – môžeme ísť k svojmu duchovnému otcovi a úprimne sa o tom porozprávať. Je potrebné komunikovať a nie podľahnúť vírusu šomrania, pretože mnohé „problémy“ sú iba maličkosti, ktoré sú buď zle pochopené, alebo majú veľmi jednoduché riešenie.

ADE Ak sa naučíme odhaľovať a odolávať útoku nepriateľa – šomraniu, predídeme mnohým zbytočným napätiam vo svojej farskej rodine a tým ju posilníme a upevníme.

Nedeľa uzdravenia ochrnutého

Jn 5, 1-15

AI Keď prichádzame pozdraviť jubilanta, v blahoželaní sa takmer vždy objaví okrem iných vecí aj žičenie zdravia. Stáva sa už pomaly zvykom, že jubilant zareaguje práve na to žičenie zdravia a povie: „Len to zdravie... Keď to bude, tak bude všetko.“ Aj keď sa mnohí nestotožňujete s tým, že by zdravie bolo to najdôležitejšie o čo by mal človek usilovať, predsa niet medzi nami človeka, ktorý by nechcel byť zdravý.

KE K uzdraveniu a udržaniu si zdravia však nestačí prijať iba žičenie druhých. Zdravie je dar, o ktorý sa musíme starostlivo starať.

DI Evanjelia spomínajú mnohé uzdravenia, ktoré vykonal Ježiš Kristus. Rozprávanie o uzdravení ochrnutého nám odhaľuje súvislosť medzi hriechom a chorobou. Keď sa s ním Ježiš stretol v chráme, povedal mu: „Hľa, ozdravel si, už nehreš, aby ťa nepostihlo niečo horšie“ (Jn 5, 14). Tým mu nepriamo povedal, že jeho 38 rokov trvajúca choroba bola následkom hriechu. No nemôžeme hneď za každou chorobou hľadať hriech. Keď sa učeníci pri stretnutí so slepým pýtali, či zhršil on alebo jeho rodičia, Ježiš im odpovedal: „Nezhršil ani on ani jeho rodičia, ale majú sa na ňom zjaviť Božie skutky“ (Jn 9, 3). Napriek tomu však nebudeme preháňať, keď povieme, že väčšina chorôb vzniká dôsledkom hriechu. Stačí si len všimnúť následky alkoholizmu, alebo nestriednosti v jedení, alebo promiskuity, alebo hnevu. Okrem priamych následkov hriechu v podobe choroby, sú tu aj nepriame následky, ktoré nám bránia správne vnímať Božiu vôľu. Človek potom pričasto robí chyby, ktoré mu spôsobujú duševnú ujmu – zúfalstvo, nespokojnosť a depresie rôznej intenzity.

PAR Tento krátky pohľad na súvislosť medzi hriechom a chorobou nám ukazuje cestu, ktorá jedných môže viesť k uzdraveniu a iných k upevneniu zdravia. Začína sa vo chvíli, kedy človek povie rázne „nie“ hriechu. Toto „nie“ je najprv spojené s pohľadom do minulosti a poznávaním tých hriechov, ktorým sme dovolili, aby sa zakorenili v našej duši. Odstránenie týchto hriechov ľútosťou vo sviatosti zmierenia je tak prvým krokom k dosiahnutiu zdravia. Keď k Ježišovi pri-

niesli ochrnutého na nosítkach, povedal mu: „Dúfaj, synu, odpúšťajú sa ti hriechy“ (Mt 9, 2). Druhým krokom je zmena života podľa napomenutia, ktoré dal Ježiš uzdravenému z dnešného evanjelia: „Hľa, ozdravel si, už nehreš, aby ťa nepostihlo niečo horšie“ (Jn 5, 14). Uchovanie a pestovanie zdravia duše vedie k upevneniu zdravia tela. Ak Bohu dovolíme, aby prebýval v našej duši, tak potom jeho prítomnosť pôsobí blahodárne ako na dušu tak aj na telo.

MY Profesor Murphy rozpráva svoju skúsenosť: Pred viac ako 40 rokmi som mal nepríjemné kožné ochorenie. Lekárskemu umeniu sa nepodarilo zamedziť šírenie tejto choroby. Môj stav bol zo dňa na deň vážnejší. Istý kňaz mi povedal:

„Skôr než boli hodinky vytvorené, musel si o nich hodinár utvoriť presnú predstavu. Tento hodinár, ktorý hodinky naplánoval a zhotovil, vie ich aj náležite opraviť.“

Potom mi vysvetlil, že tým hodinárom je moje podvedomie, lebo moje telo „vybudovala“ nekonečná múdrosť a stvoriteľská sila prebývajúca v podvedomí: ona riadi tlkot srdca, krvný obeh i tráviaci a metabolický proces, kontroluje všetky životné procesy a funkcie organizmu, ona pozná riešenie všetkých problémov. V podvedomí sa nachádza prameň všetkej moci a múdrosti, v ňom mám prístup k stvoriteľskej sile a všemohúcnosti, ktorá hýbe svetom, ktorá určuje dráhu planétam a dáva žiariť slnku. Len treba podvedomiu vstúpiť pozitívnu predstavu úplného zdravia. A to možno najúčinnšie dosiahnuť modlitbou.

Preto som si sformuloval túto modlitbu: „Moje telo bolo stvorené nekonečnou Múdroťou, ktorá ma môže aj uzdraviť. Táto Múdrosť sformovala všetky moje orgány, tkanivá, svaly a kosti. Tá istá nekonečná múdrosť v mojom vnútri je schopná premeniť každý atóm môjho organizmu a dôkladne ma vyliečiť. Som za to hlboko vďačný Bohu a viem, že som na ceste k lepšiemu. Zázračné sú diela stvoriteľskej Múdrosti prebývajúcej vo mne.“

Dva alebo tri razy denne som vyslovoval túto modlitbu. Asi po dvoch mesiacoch bola moja pokožka opäť celom vyhojená a zdravá. Ako vidíte, nerobil som nič iné, iba som modlitbou napovedal môjmu podvedomiu životodárne myšlienky uzdravenia a krásy, a tým som zo-

trel negatívne predstavy, ktoré sa predtým vryli do môjho podvedomia a boli vlastne koreňom všetkého zla. Nejestvuje totiž nijaký telesný jav, ktorý by nebol najprv duševnou predstavou. Keď teda stále nasy-cujete svojho ducha pozitívnymi myšlienkami, premieňate súčasne aj svoje telo. Vyskúšajte na sebe pravdivosť žalmu 139,14: Zázračné sú Tvoje diela a moja duša to dobre vie.⁴

ADE HĽa, ako môže zdravý duchovný život blahodárne pôsobiť na telo. Stojí za zamyslenie, či by sme nemali zameniť v blahoželaniach „žičenie zdravia“ na „žičenie pevného duchovného zdravia“.

4 VRABLEC, J.: *Tajomné pôsobenie Ducha Svätého. Študijná pomôcka pre poslucháčov homiletiky na CMBF Bratislava*. Bratislava, 1986, s. 368.

Nedeľa Samaritánky

Jn 4, 5-42

AI Zaiste už každý z vás zažil stretnutie s členom nejakej sekty. V súčasnosti to už nie je niečo zriedkavé, pretože príslušníci rôznych siekt usilujú o nadviazanie kontaktov s ľuďmi, aby im ponúkli svoje klamlivé učenie. Tieto stretnutia v nás vyvolávajú rôzne pocity a otázky. A azda najčastejšou otázkou, ktorá sa objavuje, je: „Aký postoj mám vlastne zaujať?“

KE Dnešné evanjelium nám dáva odpoveď na túto otázku tým, že nám podrobne opisuje stretnutie Ježiša Krista so Samaritánkou.

DI Obyvatelia Samárie boli zvláštnou zmiešaninou Izraelitov a príslušníkov pohanských národov. Keď kráľ Sargon po porážke (r. 722-1 pr. Kr.) odviezol podstatnú časť Izraelitov do asýrskeho zajatia, uvoľnené územie naplnil kolonistami prevážne z Babylona. Pôvodné obyvateľstvo, ktoré ostalo vo svojej vlasti, pomaly splynulo s novými osadníkmi. To spôsobilo i určité splynutie v náboženstve, v ktoré sa stalo akousi zmiešaninou židovského a pohanského náboženstva. Aj keď neskôr získali prevahu židovské prvky, predsa sa nedalo hovoriť o úplnej totožnosti so židovským náboženstvom. Pre tieto rozdiely vládla medzi Židmi a Samaritánmi nenávisť. Mohli by sme povedať, že Židia považovali Samaritánov za sektárov. Ich nenávisť bola taká veľká, že radšej volili dlhšiu cestu než by mali prejsť cez územie Samaritánov.

Ježiš Kristus však nepostupoval podľa tohto všeobecného postoja Židov voči Samaritánom. Dokonca sa prihovril žene – Samaritánke. V tej dobe to bolo spoločensky neprípustné, aby muž na verejnosti oslovil ženu. Spasiteľ búra všetky tieto predsudky a žena cíti z jeho slov i počínania lásku a záujem. A to ju otvára pre pravdu a mení nielen ju, ale aj ostatných obyvateľov mesta Sychar.

PAR Tento postup Ježiša Krista si osvojujú všetci, ktorí sa usilujú úprimne milovať svojho blížneho. Pozrite sa:

Za mladým mužom prišiel jeden sektár. Mladý muž mal hlbokú vieru a len čo usadil sektára, povedal mu: „Skôr ako ma začnete presviedčať, dovoľte mi, aby som vám mohol položiť jednu otázku: Po-

vedzte mi, bolo by múdre, keby šofér pri benzínovej pumpke čerpal benzín do plnej nádrže?“

„Nie, to by nebolo múdre,“ odpovedal sektár.

„No vidíte. Moje srdce je plné katolíckej viery. Plné! Do môjho srdca tankovať vieru, to by bolo nerozumné. A preto vám radím, nájdite si iného človeka, neveriaceho, ktorý má prázdne srdce, ktorý nemá vieru v srdci, a tam ju tankujte. Ja sa budem za vás modliť, aby ste boli aj vy šťastný, aby ste mali pravú vieru.“

Sektár vstal, poďakoval a odišiel. O nejaký čas sa sektár vrátil a hneď vo dverách povedal: „Nebojte sa, nejdem tankovať vieru do vášho plného srdca. Ale prišiel som vám povedať, že cestou od vás som rozmýšľal, s akou láskou ste ma prijali, ako ste sa so mnou pekne rozprávali. A preto opúšťam sektu. Chcem sa stať aj ja kresťanom katolíkom. Ďakujem Vám!“ A so slzami v očiach objal mladého muža.⁵

MY Zaiste i nás sa zmocnila úcta k tomuto mladému kresťanovi, ktorý svojím postojom lásky dokázal dať impulz k návratu človekovi, ktorý zblúdil. Jeho počínanie nám hovorí, že spôsob komunikácie, ktorý nám ukázal Ježiš Kristus v stretnutí so Samaritánkou, má účinnosť i v súčasnej dobe. Záleží len na tom, či je naše srdce rovnako plné viery a lásky, ako srdce toho mladého kresťana.

ADE Načierajme z prameňov milostí, ktoré nám zdarma ponúka náš dobrý Boh. Načierajme, aby sa nám srdce naplnilo vierou a láskou, aby aj naše stretnutia s tými, ktorí v živote zblúdili, sa pre nich stali impulzom k návratu. Amen.

5 STANČEK, L.: *Slovo kvasom*. Spišská Kapitula – Spišské Podhradie : Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka, 2000, s. 98.